

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315201021
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvio Boleček, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6315201021.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Silviom Bolečekom, PhD., v právnej veci starostlivosti o maloleté deti K., N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - Z., 9. mája 42 a R., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - Z., 9. mája XX, maloleté deti bytom ako rodičia, v konaní pred súdom zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti rodičov G. K., nar. XX.XX.XXXX a S. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. - Z., 9. mája XXXX/XX, na podnet JUDr. Anny Medveďovej, Notársky úrad so sídlom v Brezne, Kuzmányho 20, o schválenie právneho úkonu vykonaného za maloleté deti súdom ustanovenými kolíznymi opatrovníkmi, takto

rozhodol:

I. Súd právny úkon - odmietnutie dedičstva po poručiťovi S. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C., zomr. XX.XX.XXXX, ktorý za maloleté deti K., N., nar. XX.XX.XXXX a R., nar. XX.XX.XXXX, vykonal dňa 10.02.2015 pred notárom JUDr. Annou Medveďovou, Notársky úrad so sídlom v Brezne, Kuzmányho 20, ako povereným súdnym komisárom v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8D/167/2014, Dnot 73/2014, ustanovení kolízni opatrovníci maloletých detí, a to Z. D., nar. XX.XX.XXXX za maloletú N. a Z. K., nar. XX.XX.XXXX za maloletú R., s c h v a ľ u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Notár JUDr. Anna Medveďová, Notársky úrad so sídlom v Brezne, Kuzmányho 20, ako poverený súdny komisár na prejednanie dedičstva po poručiťovi S. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom C., zomr. XX.XX.XXXX, doručil tunajšiemu súdu dňa 12.02.2015 podnet na začatie konania vo veci schválenia právneho úkonu za maloleté deti podľa § 179 O.s.p. - odmietnutie dedičstva po poručiťovi v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 8D/167/2014, Dnot 73/2014, vykonaného súdom ustanovenými kolíznymi opatrovníkmi.

Na základe tohto podnetu tunajší súd uznesením č.k. 1P/4/2015 - 11, zo dňa 18.03.2015 začal konanie ex offu v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 115a ods. 1 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariadovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verené prejednanie veci vzdali.

Pretože účastníci konania súhlasili s rozhodnutím vo veci samej bez nariadenia pojednávania, rozhodol súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia vo veci bez nariadenia pojednávania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s dedičským spisom Okresného súdu Brezno sp. zn. 8D/167/2014, Dnot 73/2014, najmä so zápisnicami spísanými dňa 29.07.2014 a dňa 10.02.2015, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise sp. zn. 1P/4/2015, a zistil tento skutkový stav:

Dňa XX.XX.XXXX zomrel S. K., starý otec maloletých detí, bez zanechania závetu a listiny o vydedení ako rozvedený. Po ňom ako dedičia zo zákona v I. dedičskej skupine prichádzajú jeho synovia, a to S. K., nar. XX.XX.XXXX, otec maloletých detí a Z. K., nar. XX.XX.XXXX. Synovia poručiťľa S. K., otec maloletých detí a Z. K., ktorý je bezdetný, ústnymi vyhláseniami dňa 29.07.2014, dedičstvo po poručiťľovi odmietli, vzhľadom na dlhy poručiťľa. Uviedli, že majú vedomosť o tom, že poručiťľ mal dlhy aj v Sociálnej poisťovni, nevedia o akú výšku sa jedná, ale už s prihlásenými pohľadávkami by mohlo ísť o sumu, ktorá by mohla prevyšovať aktíva. Ako ďalší a podstatný dôvod uviedli, že poručiťľ s nimi nemal žiaden vzťah už veľa rokov a nechcú po ňom dedičť žiaden majetok a ani splácať jeho dlhy. Zákonnými dedičmi S. K. sú jeho maloleté deti, a to N. K., nar. XX.XX.XXXX a R. K., nar. XX.XX.XXXX.

Otec maloletých detí dňa 29.07.2014 pred notárom JUDr. Annou Medveďovou ako súdnym komisárom, Notársky úrad so sídlom v Brezne, Kuzmányho 20, ústne prehlásil, že odmieta dedičstvo aj ako zákonný zástupca za svoje maloleté deti R. K., nar. XX.XX.XXXX a N. K., nar. XX.XX.XXXX. Okresný súd Brezno rozsudkom, č.k. 8P/144/2014 - 26, zo dňa 16.10.2014, tento jeho právny úkon, ktorým odmietol dedičstvo po svojom otcovi - poručiťľovi neschválil, pretože tento nebol vykonaný v súlade so zákonom a so záujmami maloletých detí.

Uznesením Okresného súdu Brezno, sp. zn. 8D 167/2014, Dnot 73/2014, zo dňa 08.01.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 03.02.2015, boli maloletým deťom ustanovení kolízni opatrovníci, a to maloletej N. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., 9. mája XX a maloletej R. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., 9. mája XX.

Dňa 10.02.2015 sa kolízni opatrovníci maloletých detí zúčastnili v notárskej kancelárii JUDr. Anny Medveďovej dedičského pojednávania, na ktorom boli oboznámení s aktívami a pasívami dedičstva. Zo zápisnice zo dňa 10.02.2015 spísanej v notárskej kancelárii JUDr. Anny Medveďovej vyplýva, že poručiťľ v čase svojej smrti vlastnil majetok, a to nehnuteľnosti v k.ú. Brezno, vedené na LV č. XXXXX ako parc. reg. "C" č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m², parc. reg. "C" č. XXXX/XX - záhrady o výmere XXX m² a záhradná chatka súpisné číslo XXXX na parc. reg. "C" č. XXXX/XX, pod B1 v celosti v sume 5.000,-- Eur (určenej na základe ocenenia realitnej agentúry Dipl. Ing. Emil Caban, Brezno, Klepuš 7 - č.l. 22 spisu) a nehnuteľnosti v k.ú. Brezno, vedené na LV č. XXXXX ako parc. reg. "C" č. XXXX/X - záhrady o výmere XXX m², XXXX/XXX - záhrady o výmere XX m², XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m², XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere XXX m², XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², XXXX/XX - záhrady o výmere X m², XXXX/XX - záhrady o výmere XmX, XXXX/XX - záhrady o výmere XX m², XXXX/XX - záhrady o výmere XXX m², XXXX/X - záhrady o výmere XX m², pod C v podiele X/XX (pri použití sadzby 9,96 Eur/m²) v sume 371,65 Eur (aktíva spolu vo výške 5.371,65 Eur, po zaokrúhlení notárom vo výške 5.372,-- Eur). Ku dňu spísania zápisnice boli zároveň prihlásené pohľadávky, a to: 1, ZO K. č. XX - XX C. - O. za nedoplatok z vyúčtovania za rok 2013/2014 v sume 1.150,-- Eur; 2, Z. C. za pohrebné trovy v sume 918,12 Eur; 3, Z. C. za nedoplatky, ktoré hradila za poručiťľa, za nákup osobnej potreby a stravu pre poručiťľa, keď sa nachádzal v ústave v sume 769,97 Eur. Do dedičstva teda ku dňu spísania zápisnice (10.02.2015) boli zistené pasíva spolu vo výške 2.838,09 Eur. Iné údajné dlhy poručiťľa neboli súdu známe.

Prítomní kolízni opatrovníci maloletých detí dedičstvo za maloleté deti ústnym vyhlásením na pojednávaní dňa 10.02.2015 odmietli z dôvodu, že majú vedomosti o tom, že poručiťľ mal dlhy aj v Sociálnej poisťovni, nevedia o akú výšku sa jedná, ale už s prihlásenými pohľadávkami by mohlo ísť o sumu, ktorá by mohla prevyšovať aktíva. Ako ďalší a podstatný dôvod uviedli aj to, že poručiťľ s nimi nemal žiaden vzťah už veľa rokov a ako veľkú krivdu voči nemu pociťujú to, že ani o vnučky sa vôbec nezaujímal, nevidel ich od ich narodenia, a preto nechcú po ňom dedičť žiaden majetok a ani splácať poručiťľove dlhy a už vôbec nie, ak by sa niečo stalo - náhla smrť S. K., aby dlhy museli splácať jeho deti - poručiťľove vnučky.

Vo veci samej rozhodol tunajší súd rozsudkom, č.k. 1P/4/2015 - 21, zo dňa 25.05.2015, ktorým súd právny úkon - odmietnutie dedičstva po poručiťľovi, ktorý za maloleté deti vykonal súdom ustanovení kolízni opatrovníci maloletých detí, neschválil. Proti tomuto rozsudku podali rodičia maloletých detí, ako

aj ustanovení kolízní opatrovníci odvolanie. Poukázali na to, že cena nehnuteľností, ktorú poručiťel v čase smrti vlastnil bola stanovená v dedičskom konaní odhadom vo výške 5.372,-- Eur. Pre správne posúdenie veci bol vypracovaný znalecký posudok. Ďalej uviedli, že súčasťou pasív nebol dlh poručiťela na výživnom voči synovi Z. K., nar. XX.XX.XXXX vo výške 2.600,-- Eur a ani iné dlhy poručiťela, o ktorých majú vedomosť. Navrhli, aby odvolací súd rozhodol v záujme maloletých detí a schválil právny úkon - odmietnutie dedičstva. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, č. k. 12CoP/21/2015 - 36, zo dňa 31.08.2015, uvedený prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. Podľa názoru krajského súdu, v ďalšom je potrebné vykonať dokazovanie, a to na nutnosť uvedeného objektívneho zistenia všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov, vrátane dlhov voči Sociálnej poisťovni, čistej hodnoty dedičstva, prípadne výšky jeho predĺženia v čase smrti poručiťela, vyporiadania sa so znaleckým posudkom č. XXX/XXXX znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností K. B. zo dňa 01.06.2015, zistenia možnosti užívania vecí získaných dedičstvom, ako aj nákladov spojených s ich udržiavaním.

Zo znaleckého posudku č. XXX/XXXX, vypracovaného znalcom Slavomírom Auxtom, Čierny Balog, dňa 01.06.2015, ktorý bol súdu doručený spolu s podaným odvolaním dňa 05.06.2015 (č.l. 30 spisu) vyplýva, že všeobecná hodnota nehnuteľností, ktoré poručiťel v čase svojej smrti vlastnil, nachádzajúcich sa v k.ú. C., vedených na LV č. XXXXX a LV č. XXXXX, je 2.470,-- Eur.

Dňa 16.10.2015 bola súdu doručená pohľadávka Z. K. voči poručiťelovi, ako nedoplatok na výživnom, spolu vo výške 2.481,58 Eur/74.760,-- Sk (č.l. 46 - 51 spisu).

Na výzvu súdu, dňa 19.10.2015, A. K., predseda ZO SZZ č. XX - XX, C. - O., písomne oznámil, že voči poručiťelovi evidujú pohľadávku ku dňu 21.04.2014 vo výške 1.150,-- Eur - nedoplatok z vyúčtovania za r. 2013/2014. Ďalej uviedol, že náklady spojené s členstvom v ZO SZZ sú vo výške 6,-- Eur / rok; náklady spojené s udržiavaním nehnuteľnosti - záhradnej chatky s príslušnými pozemkami činia za r. 2014 hodnotu 18,32 Eur / rok (pohľadávka bola splatná k 30.06.2015), pričom za rok 2015 bude hodnota vyčíslená k 31.12.2015 podľa skutočných nákladov, splatná k 30.06.2016 (č.l. 52 spisu).

Sociálna poisťovňa, pobočka Banská Bystrica, podaním zo dňa 26.10.2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2015, oznámila, že ku dňu úmrtia poručiťela evidovala v účtovnom systéme pohľadávku na nezaplatenom nepredpísanom poistnom za SZČO vo výške 857,64 Eur (25.845,-- Sk). Uvedená pohľadávka vo výške 857,64 Eur však bola v zmysle § 150 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov odpísaná ku dňu 23.10.2015 (č.l. 53 - 59 spisu).

Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa upravuje zákon o rodine.

Podľa § 31 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (kolízný opatrovník).

Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

Podľa § 463 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič môže dedičstvo odmietnuť. Odmietnutie sa musí stať ústnym vyhlásením na súde alebo písomným vyhlásením jemu zaslaným.

Podľa § 464 Občianskeho zákonníka, vyhlásenie o odmietnutí dedičstva môže dedič urobiť len do jedného mesiaca odo dňa, keď bol súdom o práve dedičstvo odmietnuť a o následkoch odmietnutia upovedomený. Z dôležitých dôvodov môže súd túto lehotu predĺžiť.

Podľa § 179 O.s.p., ak je pre platnosť právneho úkonu, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, potrebné schválenie súdu, súd ho schváli, ak je to v záujme maloletého.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že dňa XX.XX.XXXX zomrel starý otec maloletých detí, ako rozvedený, bez zanechania závetu, listiny o vydedení. Maloleté deti prichádzajú po poručiteľovi ako dedičia v I. dedičskej skupine. V priebehu dedičského konania otec maloletých detí (sám za seba) dňa 29.07.2014 odmietol dedičstvo po poručiteľovi a následne ustanovení kolízni opatrovníci maloletých detí odmietli za maloleté deti dedičstvo po poručiteľovi, a to ústnymi prehláseniami do zápisnice dňa 10.02.2015. Dedičské konanie nie je skončené. Z pripojeného dedičského spisu sp. zn. 8D/167/2014, Dnot 73/2014 vyplýva, že ku dňu spisania zápisnice (10.02.2015) boli zistené aktíva spolu vo výške 5.372,-- Eur; pohľadávky - pasíva spolu vo výške 2.838,09 Eur. V priebehu konania sp. zn. 1P/4/2015 bol súdu doručený znalecký posudok č. XXX/XXXX, vyhotovený znalcom Slavomírom Auxtom dňa 01.06.2015, ktorý určil všeobecnú hodnotu nehnuteľností (stavieb a pozemkov) spolu 2.470,-- Eur. Okrem pohľadávok, ktorú sú uvedené v zápisnici zo dňa 10.02.2015, bola do dedičstva prihlásená aj pohľadávka Z. K. na dlžnom výživnom vo výške 2.481,58 Eur. Čo sa týka pohľadávky Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica, voči poručiteľovi vo výške 857,64 Eur, táto bola ku dňu 23.10.2015 odpísaná. Spolu teda dlhy, t.j. pohľadávky poručiteľa sú vo výške 5.319,67 Eur. Z uvedeného vyplýva, že pasíva (-5.319,67 Eur) prevyšujú aktíva (2.470,-- Eur), dedičstvo poručiteľa je teda predĺžené (-2.849,67 Eur). Navyše, maloleté deti nemajú žiadne vlastné príjmy, svojou výživou sú odkázané na výživu zo strany svojich rodičov. Súd preto dospel k záveru, že nie je v záujme maloletých detí, aby sa stali dedičmi po poručiteľovi.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti, súd s poukazom na citované zákonné ustanovenia, rozhodol tak, že právny úkon - odmietnutie dedičstva po poručiteľovi, vykonaný za maloleté deti ich ustanovenými kolíznymi opatrovníkmi, schválil, pretože tento bol v súlade so zákonom, ako aj so záujmami maloletých detí.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. V zmysle § 81 O.s.p. i bez návrhu možno začať konanie okrem iného aj vo veciach starostlivosti o maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.